
5

Herdenking van de aanslag in Manchester

Aan de orde is **de herdenking van de aanslag in Manchester**.

De voorzitter:

Ik heet de minister-president, Mark Rutte, en de ambassadeur van het Verenigd Koninkrijk, Geoffrey Adams, van harte welkom. Ik verzoek iedereen in de zaal en op de publieke tribune om, voor zover dat mogelijk is, te gaan staan.

Wie de beelden in de afgelopen dagen heeft gezien, zag tieners en volwassenen die er zo lang naar hadden uitgekeken om eindelijk hun idool te zien optreden. We zagen ouders bij de uitgang van de concertzaal staan, wachtend op hun kinderen, nieuwsgierig naar de verhalen van hun zoon of dochter over hoe mooi de avond was.

Het liep anders. Wat de avond van hun leven had moeten zijn, eindigde in een drama. In één klap zijn 22 onschuldige burgers, onder wie veel kinderen, van het leven beroofd. Bijna 60 mensen raakten gewond. Iets wat voor iedereen die bij het concert was, een dierbare herinnering had moeten worden, is door zieke geesten kapotgemaakt. De beelden zijn hartverscheurend.

De onzekerheid bij de wachtende ouders duurde lang. In en om het stadion was er chaos en paniek. Via sociale media gingen mensen op zoek naar hun kinderen of andere familieleden, geliefden of vrienden. Veel inwoners van Manchester stelden hun huis open en ving de vluchtende mensen op.

Nu, twee dagen later, wachten we op de precieze toedracht van de aanslag. Maar we weten nu al dat we op sommige vragen misschien nooit een antwoord zullen krijgen. Hoe kunnen mensen anderen zoiets aandoen? Hoe kan iemand zo wreed zijn? Hoe is het mogelijk dat iemand onschuldige kinderen vermoordt? Het is niet te bevatten.

Eén ding staat vast: een vrije samenleving laat zich niet door haat en geweld ontwrichten. Dit moeten we blijven zeggen en hiernaar moeten we handelen. Uiteindelijk zijn onze democratische waarden sterker. Vrijheid wint het van angst.

We leven mee met Engeland en in het bijzonder met Manchester. Onze gedachten gaan uit naar de slachtoffers en hun nabestaanden, naar al die gezinnen, families en vrienden die een dierbare moeten missen. We kunnen hun verdriet niet wegnemen, maar we hopen dat zij zich gesterkt voelen door de wetenschap dat we aan hen denken.

Ik geef nu het woord aan de minister-president.

Minister Rutte:

Mevrouw de voorzitter. Het is een stilmakende gedachte dat de zelfmoordaanslag in Manchester doelbewust gericht was op jonge muzikfans, nog bijna kinderen. De aanslag was gericht op jonge mensen die zich ongetwijfeld weken-

lang hadden verheugd op een geweldig concert en een fantastische avond.

Maar die avond eindigde in een nachtmerrie, in het verlies van meer dan twintig mensenlevens van jongeren en volwassenen. Er waren tientallen gewonden, van wie sommige ook nu nog vechten voor hun leven. De avond eindigde in onpeilbaar diep verdriet in zo veel gezinnen, families, schoolklassen en vriendengroepen.

Ik heb het gisteren ook in mijn eerste reactie gezegd: dit went nooit. We kunnen er met ons verstand niet bij. Want hoe gewetenloos moet je zijn om een aanslag als deze te plannen en uit te voeren? Hoe wreed en onmenselijk kan een daad zijn? Hoe laf? Hoe leeg? Hoe doelloos?

Ik sluit mij aan bij iedereen die in reactie op deze barbaarse daad heeft uitgesproken dat we vastberaden zijn en blijven, dat we onze vrije en democratische manier van leven nóóit prijs zullen geven. Het is goed dat dit geluid internationaal blijft klinken, want het is de enige juiste boodschap in de richting van iedereen die de illusie heeft dat democratie ooit zal wijken voor terroristisch geweld. Dat zal níét gebeuren. Want democratische waarden zijn sterker dan de haat waar dit soort aanslagen uit voortkomt.

Mevrouw de voorzitter, vandaag is ons hart bij de slachtoffers en bij iedereen die met de gevolgen van deze afschuwelijke aanslag moet leven: ouders, broers en zussen, opa's en oma's, echtgenoten en partners, klasgenoten en vrienden. Laat ons hopen dat alle medeleven en steun helpen om dit enorme verdriet te dragen.

De voorzitter:

Dank u wel.

Ik verzoek de aanwezigen om een moment van stilte in acht te nemen.

(De aanwezigen nemen enkele ogenblikken stilte in acht.)

De voorzitter:

Ik schors de vergadering voor enkele ogenblikken, zodat de leden de gelegenheid hebben om hun condoleances over te brengen aan de ambassadeur.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.